

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора Національної
академії Державної прикордонної
служби України
від 27 грудня 2018 року № 320

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок відбору курсантів Національної академії Державної
прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького
для навчання за додатковим професійним спрямуванням

Схвалено на засіданні вченої
ради академії.
Протокол № 6
від 21 грудня 2018 року

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ РОБОТИ З ВІДБОРУ КУРСАНТІВ.....	4
III. ДОДАТКИ.....	8

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок відбору курсантів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (далі – Академія) для навчання за додатковим професійним спрямуванням (далі – Положення) є основним документом, який регламентує організацію та порядок відбору курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням.

Положення розроблено на підставі вимог Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України, Єдиних стандартів з підготовки військових фахівців тактичного рівня та наказів і розпоряджень Адміністрації Державної прикордонної служби України.

1.2. Метою проведення заходів з відбору курсантів є всебічне вивчення професійних, ділових та морально-психологічних якостей, соціальної поведінки та професійно спрямованої мотивації курсантів для визначення їх придатності для навчання за додатковим професійним спрямуванням.

1.3. Навчання в Академії за додатковим професійним спрямуванням розпочинається не раніше 3-го курсу.

1.4. Загальними вимогами до курсантів для навчання в Академії за певним додатковим професійним спрямуванням є:

мотивація щодо вибору додаткового професійного спрямування, стійке позитивне ставлення до майбутньої професії;

високі професійні та ділові якості щодо майбутньої професійної діяльності за певним додатковим професійним спрямуванням;

високі морально-психологічні якості, позитивна характеристика керівництва навчального курсу і факультету.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ РОБОТИ З ВІДБОРУ КУРСАНТІВ

2.1. Роботу з відбору курсантів для навчання в Академії за додатковим професійним спрямуванням організовує заступник ректора (проректор) Національної академії з навчальної роботи після надходження розпорядження з Адміністрації Державної прикордонної служби про відбір курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням.

2.2. Наказом ректора Академії щороку визначається склад комісії для відбору курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням (далі – комісія). До складу комісії можуть входити представники Адміністрації Державної прикордонної служби України. Керівником комісії призначається, як правило, заступник ректора (проректор) Національної академії з навчальної роботи або представник від Адміністрації Державної прикордонної служби України. Заступником керівника комісії призначається, як правило, начальник відділу кадрів. До складу комісії входять керівництво факультету та науково-педагогічний склад кафедри, яка відповідальна за підготовку курсантів за додатковим професійним спрямуванням, представники навчального відділу та фахівці психологи (за потреби), начальник навчального курсу. Керівник комісії зі складу комісії визначає секретаря, як правило, начальника навчального курсу. Наказ про створення комісії відпрацьовує заступник начальника факультету з навчально-методичної роботи того факультету, до складу якого входять курсанти. На кафедрі, яка відповідальна за підготовку курсантів за додатковим професійним спрямуванням, розробляються та затверджуються встановленим порядком критерії та умови відбору для навчання за додатковим професійним спрямуванням (див. додаток 1).

Відбір курсантів для навчання в Академії за додатковим професійним спрямуванням здійснюється відкрито і гласно.

2.3. Відбір для навчання здійснюється у три етапи (див. додаток 2):

перший етап – попереднє вивчення;

другий етап – безпосереднє вивчення;

третій етап – відбір та ухвалення рішення про зарахування.

2.4. Під час першого етапу відбору реалізуються наступні заходи:

відпрацювання наказу про визначення складу комісії для відбору курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням;

уточнення критеріїв та умов відбору для навчання за додатковим професійним спрямуванням та їх затвердження;

доведення курсантам критеріїв та умов відбору для навчання за додатковим професійним спрямуванням;

вивчення матеріалів особових справ кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням;

попереднє вивчення кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням під час проведення індивідуальних бесід з ними;

формування списків кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням.

Після проведення індивідуальних бесід з курсантами, ті з них, хто за своїми професійними, діловими та морально-психологічними якостями відповідають критеріям та умовам для навчання в Академії за додатковим професійним спрямуванням, подають рапорти з клопотанням про надання дозволу для навчання за додатковим професійним спрямуванням та згодою на участь у конкурсному відборі.

Після подання курсантами рапортів начальник курсу складає на них службові характеристики, погоджує їх із начальником факультету та подає до комісії.

За підсумками заходів, визначених у п. 2.4 цього Положення, комісія визначає кандидатів для подальшого відбору, який оформляється у вигляді списку кандидатів на навчання за певним додатковим професійним спрямуванням.

2.5. Під час другого етапу відбору реалізуються наступні заходи:

проведення додаткових професійно-психологічних тестувань щодо здатності та схильності до навчання за додатковим професійним спрямуванням і подальшої професійної діяльності;

вивчення успішності навчання курсантів-кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням;

формування рейтингового списку та навчальної справи кандидатів.

2.6. Дані, що отримані за результатами співбесід, оформляються у вигляді довідок. Вони повинні містити повну та об'єктивну інформацію про курсантів щодо їх спроможності навчання за додатковим професійним спрямуванням, схильності до майбутньої професійної діяльності та висновок про доцільність або недоцільність навчання за додатковим професійним спрямуванням.

Результати професійно-психологічних тестувань оформляються як висновки начальника кафедри та психолога. Результати вивчення успішності навчання оформляються як витяг з навчальної картки. За потреби окремо додається вибірка з результатами навчання за професійно значущими навчальними дисциплінами.

2.7. Матеріали вивчення кандидатів узагальнюються, на підставі чого формується навчальна справа, яка включає в себе:

рапорт курсанта з клопотанням про навчання за додатковим професійним спрямуванням;

службову характеристику;

висновки начальника кафедри та психолога, складені у вигляді довідок;

інформація про успішність курсанта за попередній період навчання;

загальний висновок за результатами вивчення та відбору курсанта.

Узагальнені матеріали подаються секретарю комісії з відбору курсантів для навчання в Академії за певним додатковим професійним спрямуванням.

Після завершення вивчення курсанта рапорт курсанта та загальний висновок за результатами вивчення та відбору курсанта залучаються до його особової справи відділом кадрів Академії.

Із числа осіб, що відповідають критеріям та умовам для навчання за додатковим професійним спрямуванням формується рейтинговий список. При визначенні рейтингового балу враховується успішність курсанта, результати його професійно-психологічного тестування та інші фактори, про які йдеться у критеріях та умовах для навчання за додатковим професійним спрямуванням.

У випадку, якщо кількість осіб, які відповідають критеріям та умовам для навчання за додатковим професійним спрямуванням, не перевищує встановлене Адміністрацією Державної прикордонної служби України замовлення, рейтинговий список можна не складати.

2.8. Під час третього етапу відбору реалізуються наступні заходи:

вивчення рейтингового списку та навчальних справ кандидатів для навчання за додатковим професійним спрямуванням;

підготовка рекомендації ректору Академії щодо відбору курсантів для навчання за певним додатковим професійним спрямуванням (у формі протоколу);

переведення відібраних курсантів на навчання в Академії за певним додатковим професійним спрямуванням.

Рекомендації оформляються протоколом і подаються на затвердження ректору Академії.

2.9. На підставі цих рекомендацій ректор Академії своїм наказом переводить відібраних курсантів на навчання в Академії за певним додатковим професійним спрямуванням. Наказ про переведення курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням відпрацьовує начальник відділу кадрів.

III. ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Керівник комісії по відбору курсантів за
додатковим професійним спрямуванням**

Типові критерії відбору на навчання за додатковим професійним спрямуванням «Організація .....»

Критерії	Складові критерію	Зміст критерію	Примітка
Мотиваційні	бажання		
	мотивація		
Професійні	знання		
	вміння		
	навички		
	.....		
Ділові	організованість		
	відповідальність		
	ініціативність		
	стан здоров'я		
	стан фізичного розвитку		
	.....		
Морально-психологічні	чесність		
	справедливість		
	психологічна стійкість		
	авторитет		
	здатність до творчого мислення		
	здатність до самооцінки		
	.....		

Начальник кафедри _____
полковник _____
«__» _____ 20__ року

Додаток 2

Заходи щодо відбору курсантів на навчання за додатковим професійним спрямуванням

Етапи відбору	Зміст заходу	Відповідальний за реалізацію заходу	Термін реалізації заходу	Результат реалізації заходів етапу
Перший етап – попереднє вивчення	Відпрацювання наказу про визначення складу комісії з відбору курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням	Заступник начальника факультету з навчально-методичної роботи	III (V) семестр (жовтень)	Наказ ректора «Про склад та порядок роботи комісії з відбору курсантів для навчання за додатковим професійним спрямуванням»
	Уточнення критеріїв та умов відбору на навчання за додатковим професійним спрямуванням	Заступник начальника факультету з навчально-методичної роботи, начальник кафедри	III (V) семестр (жовтень)	Критерії відбору на навчання за додатковим професійним спрямуванням
	Доведення курсантам критеріїв та умов відбору на навчання за додатковим професійним спрямуванням	Заступник начальника факультету з навчально-методичної роботи, начальник кафедри	III (V) семестр (жовтень)	
	Вивчення матеріалів особових справ кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням	Начальник кафедри, начальник курсу	III (V) семестр (жовтень-грудень)	
	Попереднє вивчення кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням під час проведення індивідуальних бесід з ними	Начальник кафедри, начальник курсу	IV (VI) семестр (січень-лютий)	Рапорт курсанта про надання йому дозволу для навчання за додатковим професійним спрямуванням та згодою на участь у конкурсному відборі. Службова характеристика курсанта
	Формування списків кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням	Секретар комісії	IV (VI) семестр (лютий)	Список кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням

Етапи відбору	Зміст заходу	Відповідальний за реалізацію заходу	Термін реалізації заходу	Результат реалізації заходів етапу
Другий етап – безпосереднє вивчення	Проведення додаткових професійно-психологічних тестувань щодо здатності та схильності до навчання за додатковим професійним спрямуванням і подальшої професійної діяльності	Начальник кафедри, психолог	IV (VI) семестр (березень-квітень)	Висновки начальника кафедри та психолога
	Вивчення успішності навчання курсантів-кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням	Начальник кафедри, представник навчального відділу, начальник курсу	IV (VI) семестр (березень-квітень)	Витяг з навчальної картки
	Формування рейтингового списку та навчальної справи кандидатів	Секретар комісії, начальник курсу	IV (VI) семестр (травень)	Рейтинговий список, навчальна справа
Третій етап – відбір та ухвалення рішення про зарахування	Вивчення рейтингового списку та навчальних справ кандидатів на навчання за додатковим професійним спрямуванням	Голова комісії	IV (VI) семестр (червень)	
	Підготовка рекомендацій ректору Академії щодо відбору курсантів на навчання за певним додатковим професійним спрямуванням	Голова комісії	IV (VI) семестр (червень)	Протокол засідання комісії щодо результатів відбору курсантів на навчання за певним додатковим професійним спрямуванням
	Переведення відібраних курсантів на навчання за певним додатковим професійним спрямуванням	Начальник відділу кадрів	Разом за наказом про переведення курсантів на наступний курс навчання	Наказ «Про переведення курсантів на навчання за додатковим професійним спрямуванням»